

[Justitsministeren.]

riets departement, socialministeriet, direktoratet for statshospitalerne og direktoratet for fængselsvæsenet.

Efter at de indledende nordiske forhandlinger havde fundet sted, har man i de øvrige nordiske lande også taget spørgsmålet om erstatning af statsmidler for skader, der opstår som følge af voldsforbrydelser, op til overvejelse. Dette spørgsmål har også været forhandlet på nordiske møder.

Om resultaterne i de andre nordiske lande kan jeg oplyse, at man i Sverige i 1971 gennemførte en ordning, som giver mulighed for at yde erstatning af statsmidler for personskade, som er en følge af en forbrydelse. Erstatningen ydes efter et skøn over skadelidtes behov, og der tages i denne forbindelse bl. a. hensyn til, om den pågældende i øvrigt modtager erstatning i anledning af skaden. For finansåret 1971-72 er der bevilget 1 mill. sv. kr. til dette formål.

I Finland er der udarbejdet et forslag til lov om kompensation for skader forvoldt ved forbrydelser. Forslaget omfatter bortset fra visse særlige tilfælde kun personskader.

Også i Norge er man ved at udarbejde et lignende forslag. I Norge har man endvidere mulighed for at yde billighedsersatning til personer, der har lidt tab, der ikke kan dækkes på anden måde. I Norge vedtages erstatningsydelsen af stortinget eller med hensyn til erstatninger under 15.000 kr. af et udvalg, der udnævnes af stortinget. Efter det oplyste angår ansøgningerne især erstatning for rent hændelige skader.

Af særlig interesse for det forslag, vi behandler i dag, er nok den engelske ordning, hvorefter en kommission kan yde billighedsersatning for personskader over 1.000 kr. eller for skader, der medfører mere end 3 ugers arbejdsløshed, såfremt skaden er sket ved en kriminel handling, eller hvis skadelidte har forsøgt at hindre en kriminel handling, anholde en formodet kriminel eller ydet bistand til politiet i sådanne tilfælde. Efter det oplyste blev der i 1970-71 udbetalt et erstatningsbeløb på i alt 2,1 mill. £.

Fra dansk side har vi fra første færd været noget skeptisk indstillet over for ønsket om at trække skader forvoldt af institutionsanbragte og skader forvoldt ved lovovertrædelser ud til særskilt behandling. Afgrænsningen af den personkreds, der efter

Nordisk Råds forslag skal betragtes som institutionsanbragt, er vanskelig og kan virke vilkårlig. Det kan ligeledes virke vilkårligt, at en skadelidte skal have et krav på statskassen, fordi den handling, der medfører skaden, er strafbar, mens den, der lider skade ved en handling, der ikke er strafbar, kun har et krav mod skadevolderen.

Vi har derfor været af den opfattelse, at det rejste spørgsmål måtte ses i en bredere sammenhæng i forbindelse med udviklingen af den almindelige erstatningsret og sociallovgivningen.

Specielt for personskadernes vedkommende kunne man rejse det spørgsmål, om ikke det stadig forbedrede sikringssystem, herunder dagpengereformen, gør det tvivlsomt, om der bør opbygges et særligt system netop vedrørende voldsskader. For tingsskadernes vedkommende vil de alvorligste skader som f. eks. hærværk og ildspåsættelse typisk være og bør være dækket af privat forsikring.

Der er imidlertid én gruppe af skadelidte, man kunne overveje at tage særligt hensyn til, nemlig de personer, der bor i umiddelbar nærhed af en anstalt. Disse personer vil ofte blive ramt, særlig af tingsskader i forbindelse med rømning fra anstalten, og der kunne her være en særlig grund til — man kunne næsten sige ud fra naboretlige hensyn — at åbne mulighed for at yde erstatning.

Jeg synes derfor, det er udmærket, at de spørgsmål, der hidtil har været drøftet på embedsmandsplan, nu kommer frem her i tinget. På den anden side er jeg enig med forslagsstillerne i, at afgørelsen af, om og i bekræftende fald i hvilket omfang der bør lovgives på dette område, beror på undersøgelse af en lang række spørgsmål.

Uden i øvrigt at gå i detaljer vil jeg blot fremhæve spørgsmålet, om en eventuel ordning bør omfatte både person- og tingsskader, om den skal udformes som en billighedsersatning eller som et ubetinget krav på erstatning, afgrænsningen af kredsen af skadevoldere og skadelidte samt betydningen af, at der i forbindelse med skader kommer andre ydelser, herunder sociale ydelser, til udbetaling.

Som det vil fremgå af det, jeg har anført, vil jeg ikke afvise, at der bør foretages en undersøgelse af de rejste problemer. Hvorledes undersøgelsen nærmere skal tilrettelæg-